

44

Ἀβαντάριον τῶν εἰς προῖκα διδομένων εἰς τὸ Κατερινάκι
ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων της

1740, Ἰανουαρίου 28
Σίφνος

Ὁ Σταμάτης Γρυπάρης συντάσσει ἀβαντάριον τῶν εἰς προῖκα διδομένων ἐκ μέρους τόσοι αὐτοῦ ὅσον καὶ τῆς συζύγου του Καληδάκι εἰς τὴν θυγατέρα αὐτῶν Κατερινάκι.

Ὅπως καὶ ἐπ' ἀφορμῇ τοῦ 27 ἐξετέθη, τὸ ἀβαντάριον δὲν ἀποτελεῖ προικοσύμφωνον ἀλλὰ κατάλογον. Συντάσσεται ἐπὶ τῇ προόψει μέλλοντος γάμου καὶ ἐπομένως προηγείται αὐτοῦ. Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐν σχέσει μὲ τὸ παρὸν ἔγγραφον ἐκ τοῦ ὅτι ἐν στίχῳ 3 τονίζεται, ὅτι ὁ κατάλογος περιλαμβάνει τὰ ὅτι ἔχομε. νὰ τὲς δώσωμε (δηλ. τῆς θυγατρὸς μας) μαζὶ μὲ τὴν γυναῖκα μου. Δὲν εἶναι δὲ δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ σύγχυσις καὶ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ φράσις ὅτι ἔχομε νὰ δώσωμε ὑποδηλοῖ τὰ πράγματα, ἅτινα οἱ προικοδοτοῦντες ἔχουν τὴν περιουσιακὴν ἰκανότητα νὰ δώσουν εἰς τὴν θυγατέρα των, τὸ Κατερινάκι, διότι ἐν στίχοις 43-44 προβλέπουν περὶ τῆς προικίσεως καὶ τοῦ υἱοῦ των Ζανῆ καὶ ἐν στίχοις 42-43 προσθέτουν, ὅτι ἡ θυγάτηρ των θὰ λάβῃ μετὰ τὸν θάνατόν των τὸ ἥμισυ παντὸς ὅπερ θ' ἀπομείνῃ ἐβγάζοντας τὴν προῖκα τοῦ Ζανῆ, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν προλάβουν νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὸν ταύτην ἐρχόμενον εἰς γάμον ἐν ζωῇ των. Τέλος ἐν στίχοις 44-45 ὁ Σ. Γρυπάρης ἐκ μέρους καὶ τῆς συζύγου του καὶ ὥσει ἂν τὸ ἔγγραφον συντάσσεται ὑπ' ἀμφοτέρων προσθέτει ὅτι: ταῦτα πάντα δίδομε καὶ πρεμετάρομε καὶ μάλιστα νὰ τὰ μαντινιέρωμε (=νὰ τὰ κρατῶμεν) εἰς κάθε καιρόν. Τὸ ρῆμα δὲ πρεμετάρω εἶναι τὸ ἰταλικὸν promettere καὶ σημαίνει ὑπισχνοῦμαι. Τὸ μαντινιέρω εἶναι ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ mantenere=κρατῶ, ἐνταῦθα δὲ κρατῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου.

Τὴν προῖκα συνιστοῦν ἀμφότεροι οἱ γονεῖς. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐν Σίφνῳ, ὡς ἄλλως τε καὶ ἐν Ἀνδρῳ (βλέπε ΖΕΠΩΝ, *Jus graecoromanum*, 8, Ἀθῆναι 1931, σελ. 466, 60) ὑπόχρεοι πρὸς προίκισιν τῆς θυγατρὸς ἦσαν ἀμφότεροι οἱ γονεῖς. Κακῶς δὲ ἡ ἀπόφασις Ἐφετείου Ἀθηνῶν 801/1912 ἐν «Θέμιδι» 25/1915 σελ. 72 ἀντιλαμβανομένη τὸ ἔθιμον, τὴν ἰσχύν τοῦ ὁποίου ἐν Ἀνδρῳ διαπιστώνει, θεωρεῖ ὅτι τιμῆς μόνον ἕνεκα φέρεται ἡ μήτηρ συμπροικίζουσα ὁμοῦ μετὰ τοῦ προικίζοντος συζύγου καὶ ὅταν αὕτη

ἐξήντησε τὴν ἰδίαν προῖκα, προικίσασα ἤδη ἄλλο ἢ ἄλλα αὐτῆς τέκνα, διότι ὁ συμπροικισμὸς δὲν εἶναι τιμητικὸς ἀλλὰ πραγματικὸς, ἐκδηλουμένης δι' αὐτοῦ τῆς ὑποχρεώσεως ἀμφοτέρων τῶν γονέων πρὸς συμπροίκισιν τῶν τέκνων αὐτῶν. Βλέπε καὶ 96. Ἰδιαιτέρως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ παρόντος ἐγγράφου, χαρακτηριστικὸν περὶ τούτου εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Σ. Γρυπάρης ἐμφανίζεται συνιστῶν μὲν τὴν προῖκα αὐτός, οὐχὶ ὅμως ἐκ μέρους αὐτοῦ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τῆς συζύγου του καὶ δῆ, ὡς σφόδρα πιθανὸν καθίσταται ἐκ τοῦ στίχου 3 (νὰ τὲς δώσωμε μὰ ζὶ μὲ τὴν γυναῖκα μου) καὶ τῶν στίχων 42 - 43 (νάχη νὰ παίρη τὰ ἐμῶς ἀπὸ οὗ ἥθελε μὰς βρεθῇ εἰς τὸν θάνατόν μας) καὶ ἐκ τῆς περιουσίας ἀμφοτέρων ἐπὶ πλέον δὲ καὶ κυρίως ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν στίχων 43-44 πρόδηλον καθίσταται, ὅτι ὁ Σ. Γρυπάρης εἶχεν ἤδη καθορίσει τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ἅτινα θ' ἀπετέλουν τὴν προῖκα τοῦ Ζανῆ (ἐβγάζοντας τὴν προῖκα τοῦ Ζανῆ), διότι τί ἄλλο σημαίνει ἡ ἀόριστος φράσις, ὅτι εἰς τὸ Κατερινάκι θὰ περιέρχεται τὸ ἥμισυ παντός ὅπερ θὰ εὗρεθῇ μετὰ τὸν θάνατον ἀμφοτέρων τῶν προικοδοτῶν γονέων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς προικὸς τοῦ Ζανῆ καὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ εἶχον κατορθώσει νὰ τὴν παραδώσουν εἰς αὐτόν, νυμφευόμενον ἐν ζωῇ των, εἰμὴ ὅτι εἶχον ἤδη καθορίσει τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ἅτινα παρεχώρουν εἰς αὐτόν, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δι' ἄλλου ἀβανταρίου, καὶ ἐπομένως ὅτι διὰ τοῦτο ταῦτα ἦσαν ἤδη γνωστά; — Ἡ προίκισις τῆς θυγατρὸς των ἐξέρχεται τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς ὡς ἐκ τῆς ιδιότητός των ὡς γονέων ὑφισταμένης ὑποχρεώσεώς των πρὸς τοῦτο καὶ εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ εὐρέος πλαισίου τῆς οἰκογενειακῆς κοινοκτημοσύνης, ἐφ' ἧς ὠκοδομήθη ὁλόκληρον τὸ εἰς τὴν Βαλκανικὴν καὶ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα (Α. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, *Σχέσεις γονέων καὶ τέκνων κατὰ τὸ βυζαντινὸν δίκαιον*, Ἀθῆναι 1946, σελ. 49 καὶ 51 ἐπ.) ἔκπαλαι ἰσχύσαν σύστημα τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου (W. ERDMANN, *Die Ehe im alten Griechenland*, München 1934, σελ. 117 ἐπ. καὶ 124 ἐπ.· L. MITTEIS, *Grundzüge und Chrestomathie der Papyruskunde*, II, 1, Leipzig 1912, σελ. 226 ἐπ.), ὅπερ ἐπέβαλεν ὅχι μόνον τὴν προίκισιν τῆς θυγατρὸς, ἀλλ' ἐδημιούργησε καὶ τοὺς κανόντας δι' ὧν ρυθμίζεται καὶ ἡ προίκισις τοῦ υἱοῦ. Τὴν ἰσχὺν τῆς οἰκογενειακῆς κοινοκτημοσύνης εἰς τὴν Ἑλλάδα παραδίδουν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς ἐγγράφα: παρὰ ΣΤ. ΣΚΟΠΕΤΕΑ, ἐνθ' ἄνωτ., I, σελ. 70 (τοῦ ἔτους 1547), II, σελ. 70 (τοῦ ἔτους 1600), III, σελ. 71 (τοῦ ἔτους 1609), IV, σελ. 72 (τοῦ ἔτους 1611), V, σελ. 72 (τοῦ ἔτους 1618), VI, σελ. 73 (τοῦ ἔτους 1622), VII, σελ. 74 (τοῦ ἔτους 1663, ἀμφίβολον), IX, σελ. 75 (τοῦ ἔτους 1666), X, σελ. 75 (τοῦ ἔτους 1670, ἀμφίβολον), XV, σελ. 77 (τοῦ ἔτους 1681, ἀμφίβολον), XVII, σελ. 78 (τοῦ ἔτους 1689, ἀμφίβολον), XVIII, σελ. 79 (τοῦ ἔτους 1699, ἀμφίβολον), XXII, σελ. 81 (τοῦ ἔτους 1718, ἀμφίβολον), XXVII, σελ. 84 (τοῦ ἔτους 1733), XXXII, σελ. 87 (τοῦ ἔτους 1737), XXXIV, σελ. 88 (τοῦ ἔτους 1749), XXXVIII, σελ. 90 (τοῦ ἔτους 1772), XL, σελ. 91 (τοῦ ἔτους 1773), XLIII, σελ. 92 (τοῦ ἔτους 1778), L, σελ. 95 (τοῦ ἔτους 1794, ἀμφίβολον), LII, σελ. 96 (τοῦ ἔτους 1803), ἐπίσης τὸ XX, σελ. 80 αὐτόθι (τοῦ ἔτους 1700, ἔχον ἀνάγκην ἐπιστα-

μένης μελέτης), ἅπαντα ἐκ Δ. Μάνης· παρὰ Ι. ΒΙΣΒΙΖΗ, ἐνθ' ἄνωτ., 12 (τοῦ ἔτους 1608), 17 (τοῦ ἔτους 1628), 32 (τοῦ ἔτους 1705), 43 (τοῦ ἔτους 1726), 46 (τοῦ ἔτους 1735), ἅπαντα ἐκ Νάξου· ἐν Ἀρχεῖῳ τοῦ Ἰδιωτικοῦ δικαίου, 13, ΑΠ. Ε. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἀνέκδοτα δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα τῶν χρόνων τῆς τουρκοκρατίας*, 2 (τοῦ ἔτους 1793, ἀμφίβολον) ἐκ Θάσου. Τὴν οἰκογενειακὴν κοινοκτημοσύνην καθιεροῖ ἐν Ρουμανίᾳ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, τὸ Συνταγμάτιον τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη τοῦ ἔτους 1780, τίτλος XX §§ α', β', τίτλος XIX § ε' καὶ στ' κλπ. (βλέπε τὰ σχετικὰ χωρία εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Π. ΖΕΠΟΥ, *Συνταγμάτιον Νομικὸν Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντη Βοεβόδα Ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας 1780*, Ἀθῆναι 1936). Οἰκογενειακὴν τέλος κοινοκτημοσύνην φαίνεται παραδίδον καὶ τὸ ἔγγραφον 29 (τοῦ ἔτους 1822) ἐξ Ἀργους ἐν Ι. ΒΙΣΒΙΖΗ, *Ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν μέχρι τοῦ Καποδιστρίου*, Ἀθῆναι 1941, σελ. 228. Ἡ περίπτωσις ὁμως τῆς προικίσεως τῶν ἄρρένων ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ θήλεα ἐκ μέρους τῶν γονέων ζώντων, δὲν ἀποτελεῖ ἐν κυριολεξίᾳ προίκισιν, ἀλλ' ἀπομερισμὸν, μερισμὸν ἢ νέμεισιν ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῆς φάσει, περὶ ἧς βλέπε 27. Βλέπε ἐπίσης π.χ. καὶ τὸ ἔγγραφον ἐν ΣΤ. ΣΚΟΠΕΤΕΑ, *Ἐγγραφα ἰδιωτικὰ ἐκ τῆς Δ. Μάνης τῶν ἐτῶν 1547-1830* (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τευχ. 3, 1950), XX, σελ. 80, τοῦ ἔτους 1710, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα σχετικὰ ἔγγραφα τὰ δημοσιευόμενα ἐν τῷ παρόντι τόμῳ. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προκειμένου ἔγγράφου, φαίνεται ὅτι τοιαύτη νέμεισις εἶχε πραγματοποιηθῇ, ὥς προκύπτει ἐκ τῶν στίχων 33-34. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς καὶ μόνον φερομένη προίκισις τῆς θυγατρὸς, ἐν ὀνόματι ὁμως καὶ τῆς μητρὸς καὶ ἐκ περιουσιακῶν στοιχείων ἀμφοτέρων τῶν γονέων (βλέπε καὶ στίχους 39-40), γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συζυγικῆς κοινοκτημοσύνης, ἣτις διεῖπε, καθὼς φαίνεται, τὰς περισσοτέρας σχέσεις τῶν συζύγων. Ὁ σύζυγος προικίζει τὴν θυγατέρα ὥς διαχειριστὴς τῶν κοινοκτήτων. Συμπροίκισιν δὲ ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν συζύγων παραδίδουν τὰ ἐξῆς ἔγγραφα παρὰ Ι. ΒΙΣΒΙΖΗ, *Αἱ μεταξὺ τῶν συζύγων περιουσιακαὶ σχέσεις εἰς τὴν Χίον κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν* (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας Ἑλλην. Δικαίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τευχ. 1 (1948), 1 (τοῦ ἔτους 1601), 8 (τοῦ ἔτους 1607), 9 (τοῦ ἔτους 1608), 18 (τοῦ ἔτους 1672), 19 (τοῦ ἔτους 1677), 26 (τοῦ ἔτους 1691), 29 (τοῦ ἔτους 1691), 33 (τοῦ ἔτους 1714), 35 (τοῦ ἔτους 1724), 42 (τοῦ ἔτους 1725), 44 (τοῦ ἔτους 1726), ἅπαντα ἐκ Νάξου.

Ἐφιστᾶται ἐπίσης ἡ προσοχὴ ἐπὶ τῆς φράσεως τοῦ στίχου 44: *ἂν ἤθελε μοῦ τύχει θάνατος πρὶν τὸν παντρεύω* (ἐνν. τὸν Ζανῆν). Καὶ σήμερον, βεβαίως, λέγεται συχνότατα «παντρεύω τὸ κορίτσι μου», «δίνω» ἢ «τῶδωσα τὸ κορίτσι», ἀλλὰ καὶ — σπανιώτερον — «τῶδωσα» ἢ «πάντρεψα τὸ παιδί» (προκειμένου περὶ ἄρρενος) ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὰς περιπτώσεις γάμου τέκνων του. Ἐξαιρέσει ὁμως τῆς ὑπαίθρου, ἡ φράσις δὲν ἔχει ἄλλην βαθυτέραν νομικὴν σημασίαν. Παρὰ ταῦτα ὁ τονισμὸς τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ

θυγάτηρ δὲν ὑπανδρεύθη αὐτή, ἔχει σημασίαν ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως. Εἶναι ὑπόλειμμα τῆς ἀρχαίας πατρικῆς ἐξουσίας, τῇ ὁποίᾳ χρώμενος ὁ πατήρ ἐξέδιδεν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του («τό'δωσε τὸ κορίτσι» = ἐξέδωκε τὴν θυγατέρα: W. ERDMANN, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 225 ἐπ.). Ἡ ἀντίληψις δὲ αὕτη περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ πατρός, ζωηρὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἑλληνιστικὴν περίοδον (J. PARTSCH, ἐν P. Freib. III, σελ. 17· P. Oxy. II, 237 VIII, 2· R. TAUBENSCHLAG, *The law of Greco-roman Egypt in the light of the Papyri*, Second edition, Warszawa 1955, σελ. 112, 115 ἐπ., 130 ἐπ.) ἐπηρέασε κατὰ τὴν βυζαντινὴν καὶ αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διατυπωμένην εἰς τὸν 42^{ον} κανόνα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅστις διαγορεύει ὅτι: οἱ ἄνευ τῶν κρατούντων γάμοι, πορνεῖαι εἰσὶν οὔτε οὖν πατὴρ ζῶντος, οὔτε δεσπότου οἱ συνιόντες ἀνεύθυνοί εἰσιν ὥς, ἐὰν ἐπινεύσωσιν οἱ κύριοι τὴν συνοίκισιν, τότε λαμβάνει τὸ τοῦ γάμου βέβαιον· ἐκδηλοῦται δ' αὕτη εἰς τὸ νεώτερον λαϊκὸν δίκαιον διὰ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν φράσεων, αἵτινες βεβαίως, κατὰ τὴν περίοδον τὴν ἐκπροσωπούμενην διὰ τοῦ ἐνταῦθα δημοσιευομένου ἐγγράφου, ὥς ἄλλως τε ἐν μέρει καὶ σήμερον, δὲν στερεῖται σημασίας. Βλέπε γενικῶς Α. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 23 ἐπ. καὶ ἰδίως 25 ἐπ.· ἐπίσης Α. D. EMILIA, *Lezioni di diritto bizantino*, III, Parte speciale *Il matrimonio*, Roma 1948, σελ. 58 ἐπ.

Στίχ. 31-32: τὰ πράματα τοῦ καμπούρη... Διὰ τῆς λέξεως πράματα εἰς τὴν συνήθη γλῶσσαν τῆς ὑπαίθρου νοεῖται τὸ ποιμνιον ἢ γενικῶς τὰ ζῷα, ἀροτριῶντα καὶ ὑποζύγια. Δὲν νομίζω ὅμως πιθανόν, ὅτι τοιοῦτο ὑπονοεῖται ἐνταῦθα. Διότι ἐν στίχῳ 36 γίνεται μνεῖα προβάτων, ἅτινα οἱ προικοδοτοὶ ἔχουν ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰωάννην Γεροντῆν, δύσκολον δὲ μοῦ φαίνεται νὰ χρησιμοποιῶνται εἰς τὸ αὐτὸ ἐγγράφον δύο λέξεις πρὸς ὑποδήλωσιν τοῦ αὐτοῦ πράματος. Πιστεύω ἐπομένως, ὅτι διὰ τῆς λέξεως πράματα νοοῦνται ἀσφαλῶς ἐνταῦθα «κτήματα» καὶ δὴ ἀγροτικά, κείμενα εἴτε εἰς θέσιν «καμπούρη», δηλ. «στοῦ καμπούρη», εἴτε ἀνήκοντα ἄλλοτε εἰς τινὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο. Πιθανωτέρα ὅμως μοῦ φαίνεται ἡ πρώτη ἐκδοχή. Ἀληθὲς βεβαίως εἶναι ὅτι, συνηθέστερον, ὠρισμένη περιουσιακὴ μονάς, ἢ ὠρισμένα ἀκίνητα παντὸς εἴδους, ἀποτελοῦντα διὰ τὸν κύριον ὠρισμένην μονάδα, καλεῖται *prāma*. Ἐνταῦθα ὅμως τὰ πράματα κεῖνται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *prāma*, ἥτοι πρὸς τὸ εἰσόδημα ἀπὸ πράματα. Βλέπε καὶ 56, 65, 66. Ἄρα διὰ τῶν στίχων 31-32, τὸ ζεῦγος Γρυπάρη δίδει εἰς τὴν θυγατέρα του εἰς προῖκα καὶ τὰ εἰς θέσιν «καμπούρη» ἢ τὰ πρῶην εἰς τὸν Καμπούρη ἀνήκοντα κτήματα, παρακρατοῦν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐφ' ὅρου ζωῆς τὴν κάρπωσιν αὐτῶν, ἅτινα ἀνήκον εἰς τὸ *kyrin*, δηλ. εἰς τὸν πατέρα τοῦ προικοδοτοῦτος, ὅστις, ὥς ἐκ τοῦ στίχου 4 προκύπτει (μὲ τὴν εὐχὴν τῶν γονέων μας) εὐρίσκετο ἐν τῇ ζωῇ. Διὰ τοῦ τὸ *prāma* τοῦ κηροῦ μου (=κυροῦ μου) νοεῖται τὸ εἰσόδημα ἐφ' ὅσον χρόνον εὐρίσκεται ἐν τῇ ζωῇ. *Γοδέρω* = ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ *godere* = ἀπολαύω, καρποῦμαι, λαμβάνω τὰ εἰσοδήματα. Ἄρα τὰ πράματα τοῦ καμπούρη μεταβιβάζονται βεβαρημένα μὲ ἐπικαρπίαν ὑπὲρ τῶν συνιστώντων τὴν προῖκα· μετὰ τὴν ἀποβίωσίν των νὰ εἶναι πάντῃ ἐλεύθερα ἐδικά το(υ)ς.

Στίχ. 36: τὴν κολλιγιά τοῦ γιώργη. Τὸ ζεῦγος Γρυπάρη εἶχε δώσει καὶ ἀγροὺς ἐπὶ μορτῇ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀμπέλι στὸν κῆπο, ὅπερ εἶχον ἀπλῶς πακτώσει, ἥτοι ἐκμισθώσει (στίχ. 29). Ἀμφότερα προικοδοτοῦν εἰς τὴν θυγατέρα των.

Ὁ προικοδοτῶν Σ. Γρυπάρης εἶναι υἱὸς τοῦ ἐν ἔτει 1732 διατελέσαντος καὶ καντζιλιέρη Νικολοῦ Γρυπάρη, ἀδελφὸς δὲ τῶν Ἀγαπίου, Ἀντωνίου, Καλλίτζας, Μαρίας καὶ Χρυσάνθου.

1 Εἰς τὸ ὄνομα τῆς ζωαρχικῆς τριάδος πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύ-
2 ματος—1740: Ἰανουαρίου: 28: ἀβαντάριο τῆς θυγατρὸς μου κατερινακίου
3 εἰς τὰ ὅτι ἔχομε. νὰ τὲς δώσωμε μαζὶ μὲ τὴν γυναῖκα μου ὀνόματι
4 καληδάκι μὲ τὴν εὐχὴν τῶν γονέων μας καὶ τὴν ἐδικήν μας καὶ τοῦ
5 ἁγίου προκοπίου ἀμήν:—

6—ἀρ^χ: καὶ πρῶτον διὰ προικί(ον) καὶ εἰς ὄνομα προικίου τῆς δίνομεν τὰ
7 σπίτια ἀνώγιο κατώγι ὡς βρίσκονται. ἐβγάζοντας ποὺ ἔχω νὰ κρα-
8 τήσω ἀπὸ τὰ τρία σκρίνια τὸ ἓνα καὶ τὸ σκαμνάκι καὶ δύο κασέλλες
9 μικρὲς καὶ μιὰ καναβέτα: ~ ~

10—καὶ ἀπὲ ροῦχα τῆς φορεσιᾶς τῆς δώδεκα ποκάμισα ψιλὰ τὸ ἓνα
11 χρυσὸ δύο γιουρ- διὰ ἓναν χρυσό· καὶ ἄλλο βελούδο ὀκτὼ ζευγάρια
12 μπουστομπράτζολα τὸ ἓνα μαργαριταρένιον: στομαχικὰ χρυσᾶ ἕξ
13 χρυσὸ κάλτζες ζευγάρια δύο χρυσόμπολα χρυσοποδιά: ~ ~ ~

14—ροῦχα τοῦ κρεβατίου παπλώματα τρία τὸ ἓνα μεταξωτὸ σιντόνια ζευγά-
15 ρια ὀκτὼ τὰ δύο μεταξωτὰ κουρτοῦνες ἕξ ἢ μιὰ ταφτᾶς μαξελάρια
16 δέκα χρυσαφιὰ μεταξωτὰ τέσσερα κесκλώτα: καὶ στρώματα δύο: ~

17—μάλαμα ἓνα κορδόνι μὲ σταυρὸ ἓναν λαιμὸ μπετόνια μὲ κωνσταν-
18 τινᾶτο ιρεῖς κολαῖνες μπετονάτες μὲ μαργαριτάρη καὶ ἓναν κορφᾶκο
19 τὰ μανίνια τῆς μάννας τῆς τρία ζευγάρια σκολαρίκια ἓνα ζευγάρη κου-
20 μπιὰ μαλαματένια καὶ δώδεκα δακτυλίδια: ~ ~ ~

21—μιὰ ντουζίνα πηρουνοκούταλα: ~ ~ ~

22—μιὰ ντουζίνα πιᾶτα σᾶνινα καὶ τρία μεγάλα δύο καντηλέργια κέ-
23 να λύχνο καὶ βίδαις: ~ ~

24—τὸ χωράφι καὶ ἀμπέλι στίς βαλανιὲς μὲ τὸ ὄξω καθὼς εὐρίσκονται: ~ ~

25—τὸ χωράφι στὸν ἀρτεμόνα: ~ ~ ~